

Informacja o realizacji ustawy o grach hazardowych w 2012 roku

SPIS TREŚCI

1. WSTĘP	5
2. STAN PRAWNY	6
3. CHARAKTERYSTYKA RYNKU GIER	10
3.1. GRY HAZARDOWE, NA KTÓRYCH URZĄDZANIE KONCESJI LUB ZEZWOLENIA UDZIELA MINISTER FINANSÓW	10
3.2. ZEZWOLENIA UDZIELANE PRZEZ DYREKTOROW IZB CELNYCH I ZGŁOSZENIA DO NACZELNIKÓW URZĘDÓW CELNYCH	12
3.3. PUNKTY GIER NA AUTOMATACH O NISKICH WYGRANYCH	13
3.4. PODSTAWOWE WSKAŹNIKI CHARAKTERYZUJĄCE RYNEK GIER HAZARDOWYCH	13
3.4.1. LICZBA FUNKCJONUJĄCYCH PODMIOTÓW I OŚRODKÓW GIER W LATACH 2011-2012	14
3.4.2. LICZBA URZĄDZEŃ DO GIER EKSPLOATOWANYCH W KASYNACH GRY, SALONACH GIER NA AUTOMATACH ORAZ W PUNKTACH GIER NA ANW W LATACH 2011-2012	14
3.4.3. WYNIKI EKONOMICZNO-FINANSOWE PODMIOTÓW PROWADZĄCYCH DZIAŁALNOŚĆ W ZAKRESIE GIER HAZARDOWYCH W LATACH 2011-2012 ...	15
3.4.4. PRZYCHODY Z GIER HAZARDOWYCH WYKAZANE PRZEZ PODMIOTY PROWADZĄCE DZIAŁALNOŚĆ W TYM ZAKRESIE I ICH STRUKTURA W PODZIALE NA RODZAJE GIER W LATACH 2011-2012	15
4. WPŁYWY DO BUDŻETU PAŃSTWA	17
4.1. DOCHODY Z TYTUŁU PODATKU OD GIER	17
4.1.1. PODSTAWA OPODATKOWANIA W PODATKU OD GIER ZA LATA 2011-2012 ...	17
4.1.2. PODATEK OD GIER ZA LATA 2011-2012	18
4.1.3. STRUKTURA PODATKU OD GIER ZA LATA 2011-2012	20
4.2. ZALEGŁOŚCI PODATKOWE	21
4.3. WPŁYWY Z OPŁAT W 2012 ROKU	21
4.4. DOPLĄTY	22
5. NADZÓR I KONTROLA DZIAŁALNOŚCI OKREŚLONEJ USTAWĄ O GRACH HAZARDOWYCH	23
5.1. ORGANY UPRAWNIONE DO WYKONYWANIA KONTROLI ORAZ FORMY KONTROLI	23
5.2. PRZEPROWADZONE KONTROLE I ICH WYNIKI	23
5.2.1. KONTROLE URZĄDZANIA GIER HAZARDOWYCH W 2012 R.	23
5.2.2. NIEPRAWIDŁOWOŚCI STWIERDZONE W KONTROLACH URZĄDZANIA GIER HAZARDOWYCH	24

5.2.3.	LICZBA PRZEPROWADZONYCH KONTROLI URZĄDZANIA GIER ORAZ STWIERDZONYCH NIEPRAWIDŁOWOŚCI U PODMIOTÓW POSIADAJĄCYCH ZEZWOLENIE NA URZĄDZANIE GIER HAZARDOWYCH	24
5.2.4.	KONTROLE WYWIĄZYWANIA SIĘ Z OBOWIĄZKÓW W ZAKRESIE PODATKU OD GIER I DOPŁAT	28
5.3.	KONTROLE SKARBOWE OBLICZANIA I WPŁACANIA PODATKU OD GIER	30
5.4.	ZWALCZANIE NIELEGALNEGO URZĄDZANIA GIER HAZARDOWYCH NA AUTOMATACH.....	30
5.5.	PRZESTĘPSTWA SKARBOWE I WYKROCZENIA SKARBOWE PRZECIWKO ORGANIZACJI GIER HAZARDOWYCH	32
5.6.	URZĄDZANIE NIELEGALNYCH GIER HAZARDOWYCH PRZEZ SIEĆ INTERNET	34
6.	WYROK TRYBUNAŁU SPRAWIEDLIWOŚCI UE W POŁĄCZONYCH SPRAWACH C-213/11, C-214/11, C-217/11.....	35

1. WSTĘP

Przygotowany dokument stanowi realizację polecenia Prezesa Rady Ministrów, nakładającego na ministra właściwego do spraw finansów publicznych obowiązek informowania Rady Ministrów, w cyklach rocznych, o stanie realizacji ustawy z dnia 19 listopada 2009 r. o grach hazardowych (Dz. U. Nr 201, poz. 1540, z późn. zm.).

Celem niniejszego opracowania jest dostarczenie danych i informacji, o sytuacji na rynku gier hazardowych w Polsce i działaniach państwa, zarówno legislacyjnych, jak i kontrolnych - porządkujących ten rynek, w trzecim już roku funkcjonowania ww. ustawy. Materiał ten zawiera również informacje o realizacji ww. ustawy w kontekście uzyskanych dochodów z tytułu podatku od gier i realizacji założeń budżetowych, analizę zachowań sektora rynku gier hazardowych na tle zmieniających się warunków gospodarczych, legislacyjnych i społecznych.

2. STAN PRAWNY

Zasady funkcjonowania rynku gier hazardowych w Polsce reguluje od dnia 1 stycznia 2010 roku¹ ustawa z dnia 19 listopada 2009 r. o grach hazardowych (Dz. U. Nr 201, poz. 1540, z 2010 r. Nr 127, poz. 857 oraz z 2011 r. Nr 106, poz. 622 i Nr 134, poz. 779). Urządzanie i prowadzenie działalności w zakresie gier losowych, zakładów wzajemnych i gier na automatach jest dozwolone wyłącznie na zasadach określonych w ww. ustawie oraz na podstawie przepisów wykonawczych do tej ustawy.

Rok 2012 jest trzecim rokiem obowiązywania ustawy o grach hazardowych. W roku tym, w związku z ustawą z dnia 26 maja 2011 r. o zmianie ustawy o grach hazardowych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 134, poz. 779) wydano następujące rozporządzenia Ministra Finansów:

1. Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 30 stycznia 2012 r. w sprawie kartonów do gry bingo pieniężne (Dz. U. z 2012 r. poz. 142); rozporządzenie weszło w życie z dniem 24 lutego 2012 r.

Rozporządzenie to jest wykonaniem upoważnienia ustawowego zawartego w art. 17 ust. 6 ww. ustawy o grach hazardowych i określa warunki produkcji kartonów do gry bingo pieniężne z uwzględnieniem ochrony interesów uczestników gry bingo pieniężne oraz zapewnienia prawidłowości przebiegu takiej gry. Stanowi, iż kartony do gry bingo pieniężne powinny być produkowane na specjalnie zabezpieczonym mikrodrukiem papierze zawierającym ukryte, graficzne lub inne, znaki (elementy) uniemożliwiające podrobienie kartonu i ustala, jakie właściwości powinien posiadać papier, na którym będą drukowane kartony do gry bingo pieniężne.

2. Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 9 marca 2012 r. w sprawie szczegółowych warunków rejestracji i eksploatacji automatów i urządzeń do gier (Dz. U. z 2012 r. poz. 312); rozporządzenie weszło w życie z dniem 10 kwietnia 2012 r.

Rozporządzenie stanowi realizację upoważnienia ustawowego zawartego w art. 23d ustawy o grach hazardowych.

Materia, której dotyczy ww. rozporządzenie, przed dniem jego wejścia w życie, regulowana była rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 3 czerwca 2003 r. w sprawie warunków urządzania gier i zakładów wzajemnych (Dz. U. Nr 102, poz. 946, z późn. zm.) wydanym na podstawie art. 16 ustawy z dnia 29 lipca 1992 r. o grach i zakładach wzajemnych (Dz. U. z 2004 r. Nr 4, poz. 27, z późn. zm.).

---

¹ Ustawa weszła w życie z dniem 1 stycznia 2010 r., z wyjątkiem art. 95, w zakresie art. 21 ust. 1 pkt 6, art. 102, art. 106 pkt 1 i pkt 4 lit. a, art. 111 oraz art. 116 pkt 4, które wchodzi w życie z dniem 2 stycznia 2016 r.

Uwzględniając fakt, iż część postanowień zawartych w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 3 czerwca 2003 r. w sprawie warunków urządzania gier i zakładów wzajemnych przeniesiona została do ustawy o grach hazardowych, rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 9 marca 2012 r. w znacznej mierze powiela dotychczasowe rozwiązania.

Ponadto w rozporządzeniu:

- określono dodatkowe elementy, jakie powinna zawierać opinia jednostki badającej;
- wskazano, że wydanie opinii wymaga uprzedniego przeprowadzenia badania technicznego automatu, polegającego na sprawdzeniu, czy konstrukcja automatu lub urządzenia do gier zapewnia możliwość określenia minimalnej zaprogramowanej wartości wygranych na automacie, o której mowa w art. 18 ust. 3 ustawy o grach hazardowych, w grze rozgrywanej w ramach zaprogramowanego cyklu gry, a w przypadku gdy automat zawiera wiele gier - dla każdej gry oddzielnie w ramach zaprogramowanego cyklu dla każdej gry. Doprecyzowanie obowiązku weryfikowania tego elementu w trakcie badań automatów jest konieczne dla ochrony interesów uczestników gier;
- wskazano, które elementy, w szczególności w przypadku automatów, wskazują na spełnienie wymogu zabezpieczenia automatu przed ingerencją z zewnątrz. Celem tej regulacji jest właściwe zabezpieczenie strategicznych elementów automatu, w szczególności płyty logicznej automatu i liczników oraz zapewnienia, że nie jest możliwa ingerencja w działanie automatu bez zdjęcia plomb zabezpieczających;
- wprowadzono obowiązek sprawdzenia, czy urządzenia i systemy, o których mowa w art. 23 ust. 1b ustawy o grach hazardowych, nie wpływają na przebieg i rezultat gry;
- zabezpieczeniem plombami jednostki badającej dodatkowo objęto system trwałej rejestracji i zapamiętywania danych;
- wskazano, że plomby zabezpieczające przed ingerencją z zewnątrz powinny być trwałe, a każda próba ich naruszenia powinna pozostawiać widoczny ślad, oraz określono jakie elementy powinna zawierać plomba zakładana przez jednostkę badającą;
- wskazano, iż w przypadku zlecenia badania sprawdzającego, o którym mowa w art. 23b ustawy, jednostka badająca przeprowadza je w zakresie takim jak badanie techniczne, co oznacza, że w toku takiego badania sprawdzeniu będą podlegały te same elementy i parametry automatu lub urządzenia do gier, co w trakcie badania technicznego i będzie musiało to znaleźć odzwierciedlenie w opinii wydanej przez jednostkę badającą;

- doprecyzowano, jakie elementy powinna zawierać informacja o przemieszczeniu automatu lub urządzenia do gier, o której mowa w art. 23c pkt 1 ustawy o grach hazardowych oraz jakie elementy powinna zawierać informacja o zawieszeniu lub wycofaniu z eksploatacji automatu lub urządzenia do gier, o której mowa w art. 23c pkt 2 ww. ustawy;
  - określono wymóg wyprowadzenia automatu lub urządzenia do gier z miejsca dotychczasowej eksploatacji, po dokonaniu zawieszenia lub wycofania z eksploatacji, wskazując termin dokonania tego wyprowadzenia;
  - uregulowano kwestię awarii automatu lub urządzenia do gier lub innego zdarzenia wymagającego zerwania plomb jednostki badającej oraz kwestię wprowadzenia zmian w obrębie płyty logicznej lub liczników, modyfikacji lub zmiany oprogramowania automatu lub urządzenia do gier w toku jego eksploatacji. Wskazano, iż ponowna eksploatacja automatu lub urządzenia do gier może nastąpić po dokonaniu przez jednostkę badającą sprawdzenia automatu lub urządzenia do gier, w zakresie takim jak badanie techniczne;
  - mając na uwadze możliwość dokonywania czynności w zakresie rejestracji i eksploatacji automatów do gier o niskich wygranych przez podmioty prowadzące działalność w zakresie tych automatów na podstawie art. 129 ust. 1 ustawy o grach hazardowych, wskazano elementy, jakie w przypadku tych automatów powinny być uwzględnione w trakcie badania technicznego, sprawdzającego lub sprawdzenia przeprowadzanego przez jednostkę badającą, a także w opinii lub uzupełnieniu do opinii wydanej przez jednostkę badającą.
3. Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 27 kwietnia 2012 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków przeprowadzania przetargu dla podmiotów ubiegających się o udzielenie koncesji na prowadzenie kasyna gry lub zezwolenia na prowadzenie salonu gry bingo pieniężne (Dz. U. z 2012 r. poz. 522); rozporządzenie weszło w życie z dniem 31 maja 2012 r.
- Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 27 sierpnia 2010 r. w sprawie szczegółowych warunków przeprowadzania przetargu dla podmiotów ubiegających się o udzielenie koncesji na prowadzenie kasyna gry lub zezwolenia na prowadzenie salonu gry bingo pieniężne (Dz. U. Nr 161, poz. 1085) w 2012 r. zostało znowelizowane po raz drugi. Zasadnicza zmiana wprowadzona ww. rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 27 kwietnia 2012 r. polega na tym, że do już obowiązujących kryteriów oceny ofert przetargowych dodano nowe kryteria, odnoszące się do:

- deklarowanej podstawy opodatkowania, jaką podmiot ubiegający się o udzielenie koncesji lub zezwolenia planuje osiągnąć w działalności prowadzonej na podstawie koncesji lub zezwolenia w kasynie gry lub salonie gry bingo pieniężne, którego dotyczy złożona oferta;
- deklarowanej wielkości powierzchni kasyna gry przeznaczonej bezpośrednio na prowadzenie gier hazardowych;
- zweryfikowania rzetelności wywiązywania się przez podmioty przystępujące do przetargu z deklaracji zawartych w ofertach.

Postępowania przetargowe związane są z obowiązywaniem limitów lokalizacyjnych na prowadzenie działalności w kasynach gry i salonach gry bingo pieniężne. Przetargi ogłaszane są wówczas, gdy o wolną lokalizację ubiega się więcej niż jeden podmiot spełniający wymogi ustawowe. Z tego względu wprowadzone kryteria oceny ofert powinny być tak sformułowane, by w wyniku przetargu wyłonione zostały te, które faktycznie oferują najlepsze pod względem lokalizacyjnym i ekonomicznym ośrodki. Z drugiej zaś strony powinny zostać wprowadzone mechanizmy, które zniechęcą podmioty do deklarowania warunków, za które przyznawane są punkty dające przewagę nad konkurentami, a następnie ich niedotrzymywania po uzyskaniu koncesji lub zezwolenia.

W wyniku dodania nowych kryteriów, które będą brane pod uwagę przy ocenie ofert przetargowych, końcowa ocena złożonych ofert przetargowych będzie obejmować szersze spektrum mierników służących do wybrania oferty najlepszej.

Ponadto z dniem 30 marca 2012 r. weszło w życie rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 26 września 2011 r. w sprawie obszarów właściwości miejscowej naczelników urzędów celnych do przyjmowania zgłoszeń loterii fantowej lub gry bingo fantowe (Dz. U. Nr 216, poz. 1277).

Konieczność wydania niniejszego rozporządzenia wynikała z wprowadzonego przez ustawę z dnia 26 maja 2011 r. o zmianie ustawy o grach hazardowych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 134, poz. 779) uproszczenia polegającego na zastąpieniu obowiązku uzyskania zezwolenia obowiązkiem dokonywania zgłoszenia loterii fantowej lub gry bingo fantowe, w których wartość puli wygranych nie przekracza kwoty bazowej, o której mowa w art. 70 ustawy o grach hazardowych.

Przez 9 miesięcy od dnia ogłoszenia ww. ustawy nowelizującej ustawę o grach hazardowych organem właściwym w sprawie przyjmowania zgłoszeń loterii fantowej lub gry bingo fantowe byli dyrektorzy izb celnych. Natomiast z dniem 30 marca 2012 r. naczelnicy urzędów celnych

stali się organami właściwymi w sprawie zgłoszeń loterii fantowych lub gry bingo fantowe, w których wartość puli wygranych nie przekracza kwoty bazowej, o której mowa w art. 70 ustawy o grach hazardowych.

3. CHARAKTERYSTYKA RYNKU GIER

3.1. Gry hazardowe, na których urządzenie koncesji lub zezwolenia udziela Minister Finansów

Poniższa tabela obrazuje stan rynku gier hazardowych w ujęciu ilościowym, na koniec 2011 r. oraz 2012 r. w segmencie gier urządzanych w kasynach gry, salonach gier na automatach oraz punktach przyjmowania zakładów wzajemnych.

Liczba ośrodków gier / punktów, na które zostały udzielone zezwolenia / koncesje oraz liczba obowiązujących zezwoleń / koncesji w latach 2011–2012

Wyszczególnienie	Liczba obowiązujących zezwoleń / koncesji		Liczba funkcjonujących ośrodków / punktów objętych koncesjami / zezwoleniami		Liczba wydanych zezwoleń / koncesji	
	na dzień 31.12.2011 r.	na dzień 31.12.2012 r.	na dzień 31.12.2011 r.	na dzień 31.12.2012 r.	2011 r.	2012 r.
Kasyna gry	34	45	34	45	12	17
Salony gry bingo pieniężne	0	0	0	0	0	0
Punkty przyjmowania zakładów bukmacherskich i totalizatora	50	35 ¹⁾	3 224	2 911 ¹⁾	11	9
Zakłady wzajemne przez internet	X	3	X	X	X	3
Salony gier na automatach	241	139	241	139	X	X

¹⁾ w przypadku 1 zezwolenia na prowadzenie działalności w 73 punktach przyjmowania zakładów wzajemnych podmiot nie podjął działalności i postawiony został do likwidacji

Salony gier na automatach

Ustawa o grach hazardowych nie przewiduje udzielania nowych oraz przedłużania dotychczasowych zezwoleń na prowadzenie działalności w zakresie gier urządzanych w salonach gry na automatach. W związku z powyższym w tym segmencie rynku gier hazardowych obserwuje się spadek liczby funkcjonujących salonów gier na automatach.

I tak na dzień 31 grudnia 2012 r. obowiązywało 139 zezwoleń na prowadzenie salonów gier na automatach. Zmniejszenie się liczby salonów gier na automatach w stosunku do roku ubiegłego jest spowodowane upływem okresu, na jaki zostały udzielone zezwolenia, ale także tym, że podmioty prowadzące salony gier na automatach rezygnują z ich prowadzenia przed terminem wygaśnięcia zezwolenia. Było to spowodowane np. nierentownością prowadzonej

działalności albo też decyzją o jej przesunięciu do kasyn gry. Ponadto Minister Finansów w 2012 r. cofnął 24 zezwolenia z powodu prowadzenia przez podmioty posiadające te zezwolenia działalności z naruszeniem przepisów prawa.

Kasyna gry

W 2012 r. złożono 18 wniosków o wydanie zezwolenia na prowadzenie kasyn gry. Od 1 stycznia do 31 grudnia 2012 r. Minister Finansów udzielił 17 koncesji na prowadzenie kasyn gry. W tym okresie cofnął 1 zezwolenie na prowadzenie kasyna gry w związku z rażącym naruszeniem przez podmiot przepisów prawa.

Zakłady wzajemne

W dniu 14 lipca 2011 r. weszła w życie ustawa z dnia 26 maja 2011 r. o zmianie ustawy o grach hazardowych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 134, poz. 779), która w zakresie urządzania zakładów wzajemnych umożliwiła podmiotom wykorzystanie nowego kanału dystrybucji jakim jest Internet.

W 2012 r. do Ministra Finansów wpłynęło 8 wniosków o udzielenie zezwolenia na urządzenie zakładów wzajemnych przez sieć Internet, z czego 4 wnioski zostały pozostawione bez rozpatrzenia w związku z nieuzupełnieniem braków formalnych, natomiast w pozostałych sprawach postępowanie nie zostało zakończone do końca 2012 r.

W odniesieniu do już funkcjonujących naziemnych punktów przyjmowania zakładów wzajemnych, na zmniejszenie ich liczby w stosunku do 2011 r. ma wpływ rezygnacja podmiotów urządzających zakłady wzajemne z działania w punktach nierentownych.

Ponadto Minister Finansów, z powodu działania przez podmioty z naruszeniem przepisów prawa, cofnął 9 zezwoleń na urządzenie i prowadzenie działalności w zakresie zakładów wzajemnych w punktach naziemnych. Na koniec 2012 r. obowiązywało 35 zezwoleń na urządzenie zakładów wzajemnych w punktach naziemnych.

Urządzanie turniejów gry pokera

Z uwagi na fakt, iż turnieje gry pokera mogą być urządzone w kasynach gry, minister właściwy do spraw finansów publicznych, jako organ udzielający koncesji na ich prowadzenie, jest również organem właściwym do udzielania zezwoleń na urządzenie tego rodzaju turniejów. O uzyskanie zezwolenia w tym zakresie mogą ubiegać się podmioty prowadzące kasyna gry na podstawie udzielonej koncesji. W 2012 r. Minister Finansów udzielił łącznie 14 zezwoleń na urządzenie turniejów gry pokera.

3.2. Zezwolenia udzielane przez dyrektorów izb celnych i zgłoszenia do naczelników urzędów celnych

Na podstawie ustawy o grach hazardowych obowiązkiem uzyskania zezwolenia właściwego dyrektora izby celnej objęte jest urządzenie:

- 1) loterii promocyjnych;
- 2) loterii audioteksowych;
- 3) loterii fantowych;
- 4) gry bingo fantowe;

W 2012 roku dyrektorzy izb celnych udzielili łącznie:

- 1) 405 zezwoleń na urządzenie loterii promocyjnych;
- 2) 37 zezwoleń na urządzenie loterii audioteksowych;
- 3) 2 zezwolenia na urządzenie loterii fantowej.

W roku 2012 naczelnicy urzędów celnych przyjęli 1561 zgłoszeń urządzenia małych loterii fantowych.

Porównując liczbę udzielonych zezwoleń w 2012 r. i w 2011 r. odnotowano:

- 1) w zakresie loterii promocyjnych - spadek liczby udzielonych zezwoleń o 7,74% w stosunku do 2011 r., w którym udzielono 439 zezwoleń na urządzenie loterii promocyjnych;
- 2) w zakresie loterii audioteksowych - wzrost liczby udzielonych zezwoleń o 117,65% w stosunku do 2011 r., w którym udzielono 17 zezwoleń na urządzenie loterii audioteksowych;
- 3) w zakresie loterii fantowych – wzrost liczby udzielonych zezwoleń o 200% w stosunku do 2011 r., gdy udzielono 1 zezwolenia na urządzenie loterii fantowej;
- 4) w zakresie gry bingo fantowe w 2012 r., podobnie jak w 2011 r. nie wydano żadnego zezwolenia.

Po wprowadzeniu w ustawie o grach hazardowych, w wyniku nowelizacji z dnia 26 maja 2011 r., kategorii małych loterii fantowych, w których wartość puli wygranych nie przekracza kwoty bazowej², systematycznie rośnie popularność tych gier. Wpływ na to ma niewątpliwie odformalizowanie zasad ich urządzenia, w tym w szczególności zastąpienie obowiązku uzyskania zezwolenia na ich urządzenie, zgłoszeniem dokonywanym naczelnikowi urzędu

---

² Zgodnie z art. 70 ustawy o grach hazardowych – kwota bazowa dla danego roku kalendarzowego jest równa kwocie przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw bez wypłat nagród z zysku, w drugim kwartale roku poprzedniego, ogłoszonego w obwieszczeniu Prezesa GUS w Dzienniku Urzędowym GUS. W 2012 r. kwota bazowa wynosiła 3 560,83 zł

celnego oraz zastąpienie zaświadczeń potwierdzających spełnienie określonych w ustawie wymogów, oświadczeniami.

W 2011 r. liczba dokonanych zgłoszeń urządzania małych loterii fantowych wyniosła 78, w 2012 r. wzrosła ona do 1561.

3.3. Punkty gier na automatach o niskich wygranych

Ustawa o grach hazardowych nie przewiduje udzielania nowych oraz przedłużania dotychczasowych zezwoleń na prowadzenie działalności w zakresie gier urządzanych na automatach o niskich wygranych. W związku z tym obserwuje się spadek liczby funkcjonujących punktów gier na automatach o niskich wygranych, na co ma wpływ przede wszystkim stopniowe wygasanie udzielonych zezwoleń oraz decyzje o cofnięciu zezwoleń w całości lub w części w związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami.

W zakresie gier na automatach o niskich wygranych, według stanu na dzień 1 stycznia 2012 r. obowiązywało 367 zezwoleń, natomiast na dzień 31 grudnia 2012 r. obowiązywało 301 zezwoleń. Oznacza to, że w roku 2012 utraciło ważność 66 zezwoleń na urządzenie i prowadzenie działalności w zakresie gier na automatach o niskich wygranych.

Jednocześnie, w tym samym okresie dyrektorzy izb celnych, jako organy właściwe, wydali łącznie 137 decyzji, na mocy których cofnięto, w całości - 29 decyzji lub w części - 108 decyzji, zezwolenia na urządzenie i prowadzenie działalności w zakresie gier na automatach o niskich wygranych. Powodem cofnięcia decyzji były głównie:

- duże zaległości z tytułu podatku od gier – cofnięcie na podstawie art. 59 pkt 2 lub pkt 4 ustawy o grach hazardowych,
- nierozpoczęcie działalności w terminie określonym w zezwoleniu (art. 48 ust. 2 ustawy o grach hazardowych) albo zaprzestanie lub niewykonywanie przez okres dłuższy niż 6 miesięcy działalności objętej zezwoleniem (art. 59 pkt 4 ustawy o grach hazardowych),
- naruszenie art. 138 ust. 3 ustawy o grach hazardowych, który wskazuje, iż organ o którym mowa w ust. 2, w drodze decyzji, cofa zezwolenie w przypadku stwierdzenia, że automat o niskich wygranych umożliwia grę o wygrane wyższe lub stosowanie stawek wyższych, niż przewidziane w art. 129 ust. 3 ww. ustawy,
- brak wystarczającego zabezpieczenia określonego w zezwoleniu,
- wniosek podmiotu.

3.4. Podstawowe wskaźniki charakteryzujące rynek gier hazardowych

Prezentowane dane zostały opracowane na podstawie informacji dotyczących funkcjonowania podmiotów urządzających i prowadzących działalność w zakresie gier hazardowych,

tj. sprawozdań IGH-1 i IGH-1A³, za wyjątkiem danych dotyczących gier na automatach o niskich wygranych, które uzyskano na podstawie informacji z zakresu nadzoru i kontroli realizowanej przez Służbę Celną w punktach gier na automatach o niskich wygranych.

3.4.1. Liczba funkcjonujących podmiotów i ośrodków gier w latach 2011–2012

Liczbę podmiotów i ośrodków gier funkcjonujących w latach 2011 – 2012 przedstawia poniższa tabela.

Liczba podmiotów i ośrodków gier funkcjonujących w latach 2011–2012

Wyszczególnienie	Liczba podmiotów			Liczba urządzanych: gier liczbowych, ośrodków gier, punktów przyjmowania zakładów wzajemnych, loterii audiotekstowych, pieniężnych i promocyjnych oraz punktów gier na ANW		
	2011 r.	2012 r.	Zmiana 12/11 (%)	2011 r.	2012 r.	Zmiana 12/11 (%)
Gry liczbowe	1	1	0%	6	7	16,7%
Kasyna gry	6	9	50,0%	32	45	40,6%
Salony gier na automatach	17	16	-5,9%	258	233	-9,7%
Zakłady wzajemne	8	10	25,0%	1 746	1705	-2,3%
Loterie audiotekstowe	6	10	66,6%	17	24	41,2%
Salony gry bingo pieniężne	0	0	-	0	0	-
Loterie pieniężne	1	1	0%	55	52	-5,5%
Loterie promocyjne	191	166	- 13,1%	428	418	- 2,3%
Punkty gier na ANW*	56	52	-7,1%	7 442	5 540	-25,6%

Dane prezentowane w tabeli (oprócz ANW) dotyczą wszystkich podmiotów funkcjonujących w danym okresie sprawozdawczym, nawet jeśli ich działalność rozpoczęła się w trakcie okresu sprawozdawczego lub została zakończona przed upływem okresu sprawozdawczego, tj. przed końcem roku.

* Dane odnoszące się do ANW dotyczą stanu na dzień 31 grudnia 2011 r. oraz 31 grudnia 2012 r.

Z powyższego zestawienia wynika, że w 2012 r. w porównaniu do roku 2011 zwiększyła się jedynie liczba kasyn gry (wzrost o 13), liczba loterii audiotekstowych (wzrost o 7) oraz liczba urządzanych gier liczbowych (wzrost o 1).

3.4.2. Liczba urządzeń do gier eksploatowanych w kasynach gry, salonach gier na automatach oraz w punktach gier na ANW w latach 2011-2012

Liczbę urządzeń do gier eksploatowanych w kasynach gry, salonach gier na automatach oraz w punktach gier na ANW w latach 2011-2012 przedstawia poniższa tabela.

³ Dane mogą ulec korekcie w zakresie loterii i zakładów wzajemnych organizowanych w 2012 r. po spełnieniu obowiązku sprawozdawczego przez wszystkie podmioty działające w tym zakresie. Do dnia sporządzenia niniejszej Informacji brak jest danych od niektórych podmiotów.

Spadkowi liczby automatów do gier eksploatowanych poza kasynami gry towarzyszy tendencja do zwiększania liczby automatów w kasynach gry do maksymalnych przewidzianych w ustawie o grach hazardowych limitów. Wskazuje to na prawidłowość przyjętych przy pracach nad ustawą o grach hazardowych założeń o przesunięciu tego segmentu działalności hazardowej do kasyn gry. Konsekwencją takich działań jest wzrost dochodów kasyn gry w 2012 r. w porównaniu z 2011 r. (zob.: pkt 3.4.4.).

Liczba urządzeń do gier eksploatowanych w kasynach gry, salonach gier na automatach oraz w punktach gier na ANW w latach 2011-2012

Rodzaje urządzeń	Liczba urządzeń do gier (średnio w okresie)			
	W kasynach gry		W salonach gier na automatach lub w punktach gier na ANW	
	2011 r.	2012 r.	2011 r.	2012 r.
Stoły do gier cylindrycznych	99	109	X	X
Stoły do gry w karty	156	168		
Stoły do gry w kości	0	0		
Automaty do gier	760	1423	6 992	5 954
Automaty o niskich wygranych (ANW)*	X	X	14 157	10 973

* W tabeli podano liczbę automatów o niskich wygranych (ANW) funkcjonujących na dzień 31 grudnia 2011 r. oraz 31 grudnia 2012 r.

3.4.3. Wyniki ekonomiczno-finansowe podmiotów prowadzących działalność w zakresie gier hazardowych w latach 2011-2012

Wyniki ekonomiczno-finansowe podmiotów prowadzących działalność w zakresie gier hazardowych w latach 2011-2012 przedstawia poniższa tabela.

Wyniki ekonomiczno - finansowe podmiotów prowadzących działalność w zakresie gier hazardowych w latach 2011-2012

Wyszczególnienie	2011 r.	2012 r.	Zmiana 12/11 (%)
	(w tys. zł)		
Przychody z gier	14 848 724	14 290 742	-3,8%
Wygrane uczestników gier	11 072 481	10 516 728	-5,0%
Podatek należny od gier	1 483 502	1 378 930	-7,0%
Dopłaty wynikające z art. 80 ustawy	680 764	790 093	16,1%

Źródło: sprawozdania IGH-1 i IGH-1A

3.4.4. Przychody z gier hazardowych wykazane przez podmioty prowadzące działalność w tym zakresie i ich struktura w podziale na rodzaje gier w latach 2011-2012

Przychody z gier hazardowych wykazane przez podmioty prowadzące działalność w tym zakresie i ich struktura w podziale na rodzaje gier w latach 2011-2012 przedstawia poniższa tabela.

Przychody z gier hazardowych wykazane przez podmioty prowadzące działalność w tym zakresie i ich struktura w podziale na rodzaje gier w latach 2011-2012

Wyszczególnienie	2011 r.		2012 r.		Zmiana przychodów 12/11 (%)
	Przychody (w tys. zł)	Struktura (%)	Przychody (w tys. zł)	Struktura (%)	
Gry liczbowe	2 613 628	17,6 %	2 953 177	20,7%	13, 0%
Kasyna gry	1 293 574	8,7 %	1 843 646	12,9%	42,5%
Salony gier na automatach	3 684 234	24,8 %	2 968 249	20,8%	-19,4%
Zakłady wzajemne	762 027	5,1 %	771 860	5,4%	1,3%
Loterie audioteksowe	40 993	0,3 %	6 654	0,0%	-83,8%
Loterie pieniężne	369 116	2,5 %	468 600	3,3%	27,0%
Razem	8 763 572	59,0 %	9 012 186	63,1%	2,8%
Punkty gier na ANW	6 085 152	41,0 %	5 278 556	36,9%	-13,3%
RAZEM	14 848 724	100,0 %	14 290 742	100,0%	-3,8%

Z powyższego zestawienia wynika, że w 2012 r., w porównaniu do 2011 r., nastąpił wzrost przychodów z gier w kasynach gry (wzrost o 42,5%), urządzanych loterii pieniężnych (wzrost o 27%), gier liczbowych (wzrost o 13%) oraz zakładów wzajemnych (wzrost o 1,3%).

W pozostałych grach nastąpił spadek przychodów (r/r).

4. WPŁYWY DO BUDŻETU PAŃSTWA

4.1. Dochody z tytułu podatku od gier

W 2012 r. dochody z podatku od gier zrealizowano w kwocie 1 441,63 mln zł, co stanowi 106,5% kwoty dochodów z tego tytułu zapisanej w ustawie budżetowej. W porównaniu z 2011 r. wpływy te są niższe o 35,4 mln zł, tj. o 2,4%.

Zakres i szczegółowość danych dotyczących dochodów budżetu państwa z tytułu podatku od gier wynika z rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. Nr 38, poz. 207, z późn. zm.).

Zgodnie z wyżej cytowaną regulacją dochody z podatku od gier wykazywane są w klasyfikacji budżetowej w jednej pozycji, tj. w rozdziale 75614.

Tak więc dochody z podatku od gier z tytułu poszczególnych gier i zakładów wzajemnych nie są wykazywane w budżecie państwa jako odrębna pozycja.

Niemniej jednak możliwe jest, na podstawie składanych przez podatników deklaracji, określenie wielkości deklарowanych poszczególnych kwot podatku z ww. tytułu.⁴

Zestawienie deklарowanych kwot podatku od gier w latach 2011-2012 przedstawione jest poniżej w tabeli w pkt 4.1.2.

4.1.1. Podstawa opodatkowania w podatku od gier za lata 2011–2012

Wielkość kwot podstaw opodatkowania dla poszczególnych rodzajów gier hazardowych w latach 2011–2012 przedstawia poniższa tabela.

---

⁴ Obsługa poboru podatku od gier dokonywana jest z wykorzystaniem funkcjonującego w Służbie Celnej systemu rozliczeń finansowo-księgowych ZEFIR. Dane dotyczące podatku należnego zostały pobrane z systemu ZEFIR z deklaracji POG-4 i POG-5.

Wielkość kwot podstaw opodatkowania dla poszczególnych rodzajów gier hazardowych w latach 2011 – 2012

Wyszczególnienie	Podstawa opodatkowania (w tys. zł)		
	2011 r.	2012 r.	Zmiana 12/11 (%)
Gry liczbowe	2 613 628	2 953 177	13,0%
Kasyna gry	256 810	347 827	35,4%
Salony gier na automatach	571 809	439 222	-23,2%
Zakłady wzajemne	762 027	771 860	1,3%
Loterie audiotekstowe	40 993	5 949	-85,5%
Loterie pieniężne	369 116	468 600	27,0%
Razem	4 614 383	4 986 635	8,1%
Automaty o niskich wygranych (ANW) – ilość średniorocznie	15 962 automatów	12 484 automatów	-21,8%

Z obserwacji kształtowania się kwot podstaw opodatkowania w latach 2011-2012 można zauważyć następujące tendencje:

1. Podstawy opodatkowania gier w kasynach gry, gier liczbowych loterii pieniężnych, jak i zakładów wzajemnych utrzymują tendencję wzrostową. W 2012 r. (w porównaniu do roku 2011) podstawa opodatkowania:
  - gier w kasynach gry wzrosła o 35,4%;
  - loterii pieniężnych wzrosła o 27,0%;
  - gier liczbowych wzrosła o 13,0%,
  - zakładów wzajemnych wzrosła o 1,3%
2. Dla pozostałych rodzajów gier zauważalny jest stały spadek wielkości podstaw opodatkowania. Najwyraźniejsze spadki podstawy opodatkowania miały miejsce dla loterii audiotekstowych i gier na automatach w salonach gier. W 2012 r. podstawy opodatkowania obniżyły się odpowiednio o 85,5% i 23,2% w stosunku do roku 2011.

4.1.2. Podatek od gier za lata 2011 - 2012

Kwoty podatku deklarowanego przez podatników dla poszczególnych rodzajów gier hazardowych w latach 2011 – 2012 przedstawia poniższa tabela.

Kwoty podatku dla poszczególnych rodzajów gier hazardowych w latach 2011–2012

Wyszczególnienie	Podatek od gier (w tys. zł) (należny-deklarowany przez podatników)*		
	2011 r.	2012 r.	Zmiana 12/11 (%)
Gry liczbowe	522 725	590 635	13,0%
Kasyna gry	129 461	172 244	33,0%
Salony gier na automatach	295 773	208 782	-29,4%
Zakłady wzajemne	86 770	90 749	4,6%
Loterie audioteksowe	10 771	1 645	-84,7%
Loterie pieniężne	54 921	69 636	26,8%
Razem	1 100 421	1 133 691	3,0%
Punkty gier na ANW	383 078	245 236	-36,0%
RAZEM	1 483 499	1 378 927	-7,0%

* Dane o podatku należnym z systemu ZEFIR (bez podatku od gier pokera rozgrywanego w formie turnieju gry pokera)

Kwoty należne (deklarowane przez podatników) z tytułu podatku od gier (bez podatku od gier z tytułu gry w pokera rozgrywanego w formie turnieju gry pokera) w 2012 r. wyniosły 1 378,9 mln. zł i były niższe o 104,6 mln zł od kwot deklarowanych w 2011 r.

Największy wpływ na uzyskany podatek od gier w 2012 r. miała rosnąca dynamika w następujących segmentach gier:

- loterii pieniężnych, które w stosunku do roku 2011 wzrosły o 26,8%. Dochody podatkowe uzyskiwane z działalności w tym zakresie stanowią 5,1% łącznej kwoty podatku od gier,
- gier w kasynach gry – wzrost dochodów o 33,0% r/r. Dochody podatkowe uzyskiwane z działalności w tym zakresie stanowią 12,5% łącznej kwoty podatku od gier,
- gier liczbowych, które w stosunku do roku 2011 wzrosły o 13,0%. Dochody podatkowe uzyskiwane z działalności w tym zakresie stanowią 42,8% łącznej kwoty podatku od gier.

Spadek podatku od gier w porównywalnych latach 2012/2011 nastąpił m.in. z tytułu:

- gier na automatach w salonach gier – spadek o 29,4% r/r;
- gier w punktach gier na automatach o niskich wygranych – spadek o 36% r/r.

Jest to konsekwencją rozwiązań przyjętych na gruncie ustawy z dnia 19 listopada 2009 r. o grach hazardowych odnośnie działalności w zakresie gier na automatach i gier na automatach o niskich wygranych. Z dostępnych danych wynika, iż w 2012 r., w porównaniu do 2011 r., zmniejszyła się zarówno liczba punktów gier na automatach o niskich wygranych, jak i liczba salonów gier na automatach. Wysokość wpłat z tego tytułu w znacznej mierze przyczyniła się do niższych wpływów z tytułu podatku od gier niż w roku poprzednim.

Do głównych przyczyn wyższego wykonania prognozy dochodów z tytułu podatku od gier w 2012 r. należy zaliczyć zwiększenie liczby oferowanych graczom gier liczbowych (z 6 w 2011 r. do 7 w 2012 r.) oraz zwiększenie się liczby kasyn gry (z 32 w 2011 r. do 45 w 2012 r.).

4.1.3. Struktura podatku od gier za lata 2011 - 2012

Strukturę podatku dla poszczególnych rodzajów gier hazardowych w latach 2011 – 2012 przedstawia poniższa tabela.

Struktura podatku od gier za lata 2011 - 2012

Wyszczególnienie	Struktura podatku od gier (%)	
	2011 r.	2012 r.
Gry liczbowe	35,2%	42,8%
Kasyna gry	8,7%	12,5%
Salony gier na automatach	19,9%	15,1%
Zakłady wzajemne	5,8%	6,6%
Loterie audioteksowe	0,7%	0,1%
Loterie pieniężne	3,7%	5,1%
Razem	74,2%	82,2%
Punkty gier na ANW	25,8%	17,8%
RAZEM	100,0%	100,0%

Z analizy struktury wpływów z tytułu podatku od gier w 2012 roku, w porównaniu do 2011 roku, wynika, iż nastąpiło zwiększenie udziału w łącznych wpływach z podatku od gier z następujących segmentów rynku gier hazardowych:

- 1) gry liczbowe z 35,2% do 42,8%,
- 2) kasyna gry z 8,7% do 12,5 %,
- 3) zakłady wzajemne z 5,8% do 6,6%,
- 4) loterie pieniężne z 3,7% do 5,1%.

Jednocześnie w pozostałych segmentach nastąpił spadek udziału w łącznych wpływach z tytułu podatku od gier. Najwyższy spadek został odnotowany w segmencie gier na automatach o niskich wygranych z 25,8% do 17,8%, tj. o 8,0 punktów procentowych oraz w salonach gier na automatach z 19,9% do 15,1%, tj. o 4,8 punktu procentowego.

4.2. Zaległości podatkowe

Na dzień 31 grudnia 2012 r. w rocznym sprawozdaniu budżetowym Rb-27 w izbach celnych zostały wykazane zaległości podatkowe w wysokości 38.602 tys. zł i w porównaniu do stanu na dzień 31 grudnia 2011 r. zwiększyły się o 1.927 tys. zł, tj. o 5,25 %.

Na wzrost zaległości netto w 2012 r. w podatku od gier miały wpływ:

- brak bieżących wpłat na podatek od gier, brak płynności płatniczej w zadłużonych spółkach,
- braki we wpłatach w związku z zakończeniem działalności lub cofnięciem zezwoleń,
- utrudniona egzekucja ze względu na zbieg egzekucji sądowej i administracyjnej,
- przedłużenie procedury ściągania podatku związanej z przeniesieniem odpowiedzialności na osoby trzecie.

Zgodnie z art. 63 ust. 3 ustawy o grach hazardowych w celu zabezpieczenia zobowiązań podatkowych w podatku od gier podmiot organizujący gry jest zobowiązany złożyć zabezpieczenie finansowe. W przypadku, gdy określona lub zadeklarowana kwota podatku od gier nie została zapłacona w terminie należność ta podlega zaspokojeniu ze złożonego zabezpieczenia.

4.3. Wpływy z opłat w 2012 roku

Podmioty urządzające gry hazardowe uiszczają opłatę:

- 1) za udzielenie koncesji oraz udzielenie zezwoleń,
- 2) egzaminacyjną,
- 3) za wydanie świadectwa zawodowego albo uznanie za równoważne z nim świadectwa wydanego przez wyspecjalizowaną organizację prowadzącą szkolenia w zakresie gier hazardowych.

W 2012 r., zgodnie z rocznym sprawozdaniem budżetowym Rb-27, zostały uiszczone opłaty w łącznej wysokości 49,3 mln zł, z czego:

- 1) na rachunek Ministerstwa Finansów wpłynęła kwota 34 612 tys. zł,
- 2) na rachunki izb celnych wpłynęła kwota 14 737 tys. zł.

Wpływy na rachunki Ministerstwa Finansów i Izb Celnych z tytułu opłat za udzielenie koncesji oraz udzielenie zezwoleń, opłaty egzaminacyjnej oraz opłat za wydanie świadectwa zawodowego albo uznanie za równoważne z nim świadectwa wydanego przez wyspecjalizowaną organizację prowadzącą szkolenia w zakresie gier hazardowych w 2012 r. przedstawia poniższa tabela.

Wpływy z opłat w 2012 roku

Wpływy na rachunek Ministerstwa Finansów	Kwota (w tys. zł)
w tym:	
z opłat za wydane koncesje na kasyna gry, zezwolenia na urządzenie zakładów wzajemnych i pozostałe opłaty za zezwolenia	21 995
z opłat za egzaminy dla osób zatrudnionych w kasynach gry, salonach gier na automatach, punktach gier na automatach o niskich wygranych, zakładach wzajemnych oraz pozostałych grach	4 425
z opłat za wydanie świadectwa zawodowego dla osób zatrudnionych w kasynach gry, salonach gier na automatach, grach liczbowych, punktach urządzania gier na automatach o niskich wygranych, zakładach wzajemnych i innych grach oraz z opłat za uznanie za równoważne z nim świadectwa wydanego przez wyspecjalizowaną organizację prowadzącą szkolenia w zakresie gier hazardowych	8 192
Razem	34 612
Wpływy na rachunek izb celnych	
z opłat za wydane zezwolenia na urządzenie loterii audiotekstowej, loterii fantowej, gry bingo fantowe albo loterii promocyjnej	14 737

4.4. Dopłaty

W grach objętych monopolem państwa, tj. w grach liczbowych i loteriach pieniężnych, pobierane są dopłaty. Zgodnie z przepisami wykonawczymi do ustawy o grach hazardowych dopłaty są wpłacane na rachunek Izby Celnej w Warszawie, a następnie przekazywane:

- 1) w 77% na Fundusz Rozwoju Kultury Fizycznej, którego dysponentem jest minister właściwy do spraw kultury fizycznej i sportu;
- 2) w 20% na Fundusz Promocji Kultury, którego dysponentem jest minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego;
- 3) w 3% na Fundusz Rozwiązywania Problemów Hazardowych, którego dysponentem jest minister właściwy do spraw zdrowia.

Kwoty przekazane przez Dyrektora Izby Celnej w Warszawie na poszczególne fundusze w 2012 roku z tytułu dopłat przedstawia poniższa tabela.

Kwoty przekazane przez Dyrektora Izby Celnej w Warszawie na poszczególne fundusze w 2012 roku

Wyszczególnienie	Kwota (w tys. zł)		
	2011 r.	2012 r.	Różnica 2012 r. – 2011 r.
Fundusz Rozwoju Kultury Fizycznej	524 188	611 494	87 306
Fundusz Promocji Kultury	136 153	158 830	22 677
Fundusz Rozwiązywania Problemów Hazardowych	20 423	23 824	3 401
RAZEM	680 764	794 148	113 384

W 2012 r., w porównaniu do 2011 r., wysokość dopłat zwiększyła się o 113 384 tys. zł, tj. o 16,7%. Wzrost ten jest wynikiem wzrostu sprzedaży losów lub innych dowodów udziałów w grach liczbowych i loteriach pieniężnych objętych tymi dopłatami.

5. NADZÓR I KONTROLA DZIAŁALNOŚCI OKREŚLONEJ USTAWĄ O GRACH HAZARDOWYCH

5.1. Organy uprawnione do wykonywania kontroli oraz formy kontroli

Podstawę prowadzenia kontroli rynku gier hazardowych stanowi ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o Służbie Celnej (Dz. U. Nr 168, poz. 1323, z późn. zm.). Do zadań Służby Celnej należy m in. kontrola urządzania i prowadzenia gier hazardowych, zgodności tej działalności z udzieloną koncesją lub zezwoleniem oraz zatwierdzonym regulaminem, kontrola wywiązywania się z obowiązków w zakresie podatku od gier i dopłat, a także rozpoznawanie, wykrywanie, zapobieganie i zwalczanie przestępstw skarbowych i wykroczeń skarbowych przeciwko organizacji gier hazardowych oraz ściganie ich sprawców.

Organami uprawnionymi do wykonywania wymienionych zadań są naczelnicy urzędów celnych, a w zakresie kontroli urządzania i prowadzenia gier hazardowych, zgodności tej działalności z udzieloną koncesją lub zezwoleniem oraz zatwierdzonym regulaminem również dyrektorzy izb celnych. Uprawnienia kontrolne w zakresie rzetelności deklarowanych podstaw opodatkowania oraz prawidłowości obliczania i wpłacania podatku od gier posiadają także organy kontroli skarbowej.

Kontrole obszaru gier hazardowych obejmują:

- 1) kontrole urządzania gier hazardowych;
- 2) kontrole wywiązywania się z obowiązków w zakresie podatku od gier i dopłat.

Kontrole podatku od gier hazardowych i dopłat prowadzone są na podstawie ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2012 r. poz. 749 z późn. zm.), kontrole skarbowe na podstawie ustawy z dnia 28 września 1991 r. o kontroli skarbowej (Dz. U. z 2011 r. Nr 41, poz. 214) , natomiast pozostałe kontrole prowadzone są na podstawie ustawy o Służbie Celnej, w trybie określonym w rozdziale 3 tej ustawy.

5.2. Przeprowadzone kontrole i ich wyniki

5.2.1. Kontrole urządzania gier hazardowych w 2012 r.

Ogółem w 2012 r. Służba Celna przeprowadziła 6 234 kontrole urządzania gier hazardowych, tj. o ponad 5 tys. kontroli mniej niż w 2011 r. (11 362 kontrole). Mniejsza liczba kontroli jest skutkiem ograniczenia ilości funkcjonujących salonów gier i punktów gier na automatach o niskich wygranych. Jednocześnie wyniki analizy ryzyka umożliwiają ograniczenie liczby kontroli nieefektywnych.

5.2.2. Nieprawidłowości stwierdzone w kontrolach urządzania gier hazardowych

W wyniku kontroli urządzania gier hazardowych przeprowadzonych w 2012 r. przez Służbę Celną ujawniono łącznie 1 866 różnego rodzaju nieprawidłowości, co w rezultacie wskazuje, że skuteczność tych kontroli wyniosła ok. 29,9% **i wzrosła o 14,8 pkt** procentowego w porównaniu do skuteczności w 2011 r. (15,1%).

5.2.3. Liczba przeprowadzonych kontroli urządzania gier oraz stwierdzonych nieprawidłowości u podmiotów posiadających zezwolenie na urządzenie gier hazardowych

Liczbę przeprowadzonych przez Służbę Celną kontroli poszczególnych rodzajów gier hazardowych przedstawia poniższa tabela.

Rodzaje gier hazardowych	Liczba przeprowadzonych kontroli		Liczba, stwierdzonych w trakcie kontroli nieprawidłowości		Efektywność kontroli w %	
	2011 r.	2012 r.	2011 r.	2012 r.	2011 r.	2012 r.
Gry na ANW (punkty)	7 157	2 926	1 163	868	16,2	29,7
Gry w salonach gier na automatach	1 554	1 111	84	147	5,4	13,2
Gry w kasynach gry	299	304	13	38	4,3	12,5
Zakłady wzajemne	1 253	1 135	196	492	15,6	43,3
Gry liczbowe (kolektury)	634	343	42	59	6,6	17,2
Loterie promocyjne i audiotekstowe	209	158	188	129	90	81,6
Loterie pieniężne	232	139	22	44	9,5	31,6
Loterie fantowe	14	118	9	89	64,3	75,4
OGÓŁEM	11 362	6 234	1 717	1 866	15,1	29,9

Punkty gier na automatach o niskich wygranych (ANW)

W 2012 r. ogółem przeprowadzono 2 926 kontroli punktów gier na automatach o niskich wygranych. W wyniku tych kontroli ujawniono 868 przypadków nieprawidłowości i uchybień (29,7%).

Ujawnione nieprawidłowości polegały w szczególności na:

- wadliwym i nierzetelnym prowadzeniu dokumentacji (297 przypadków),
- niezgodnościach ze stanem ustalonym w toku urzędowego sprawdzenia (115 przypadków),
- niepowiadomieniu naczelnika urzędu celnego o wstawieniu automatu do lokalu (103 przypadki),

- braku opinii uzupełniających do wystawionych przez jednostki badające opinii technicznych, dołączonych do eksploatowanych automatów, dotyczących zapewnienia przez automat określonego ustawą poziomu wygrwalności oraz posiadania przez automat systemu trwałej rejestracji i zapamiętywania danych (83 przypadki),
- braku w punkcie regulaminu gry na automacie (61 przypadków),
- nieprawidłowym oznaczeniu automatu (57 przypadków),
- naruszeniu zakazu reklamy gier na automatach (39 przypadków),
- nieprowadzenia wymaganej działalności gospodarczej w punkcie (38 przypadków),
- braku poświadczenia rejestracji automatu w punkcie (17 przypadków),
- urządzaniu gier na podstawie poświadczenia rejestracji automatu, które utraciło ważność (10 przypadków),
- naruszenia plomby jednostki badającej (7 przypadków),
- udziału w grze na automacie osób nieletnich (5 przypadków),
- braku wpisów do księgi eksploatacji automatu (3 przypadki).

W 33 kontrolach ujawniono stosowanie wyższej stawki za grę i wyższej wygranej niż przewiduje to wymóg ustawy. W związku z tym zajęto 54 automaty. We wszystkich przypadkach ujawnienia nieprawidłowości wszczynano postępowania w sprawach karnych skarbowych.

Kasyna gry

Uwzględniając formalny charakter nieprawidłowości stwierdzanych w kasynach gry w 2011 r. i brak ich wpływu na należności budżetu państwa, utrzymano w 2012 r. na tym samym poziomie ilość kontroli przeprowadzanych w tych ośrodkach. W 45 funkcjonujących w 2012 r. kasynach gry wykonano 304 kontrole (w 2011 r. 299 kontroli). Przeciętnie każde z kasyn gry zostało skontrolowane w ciągu roku niemal siedmiokrotnie.

W trakcie 304 przeprowadzonych kontroli urządzania gier hazardowych, ujawniono 38 nieprawidłowości. Polegały one w szczególności na:

- błędach w prowadzonej dokumentacji (23 przypadki),
- naruszeniu zakazu reklamy gier hazardowych (5 przypadków),
- nieprawidłowości w zakresie przestrzegania przepisów ustawy o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu (5 przypadków),
- niezgodnościach ze stanem ustalonym w toku urzędowego sprawdzenia (2 przypadki),
- braku w opiniach uzupełniających do wystawionych przez jednostki badające opinii technicznych, dołączonych do eksploatowanych automatów, informacji dotyczących

zapewnienia przez automat określonego ustawą poziomu wygrawalności oraz posiadania przez automat systemu trwałej rejestracji i zapamiętywania danych (2 przypadki),

- braku świadectwa zawodowego (1 przypadek).

We wszystkich przypadkach ujawnienia nieprawidłowości wszczynano postępowania w sprawach karnych skarbowych.

Ujawnione nieprawidłowości nie miały wpływu na wymiar podatku od gier.

Salony gier na automatach

W 2012 r., w toku 1 111 kontroli w salonach gier na automatach, ujawniono 147 nieprawidłowości. Polegały one w szczególności na:

- nierzetelnym prowadzeniu dokumentacji (71 przypadków),
- niezgodnościach ze stanem ustalonym w toku urzędowego sprawdzenia (20 przypadków),
- nieprawidłowości w zakresie przestrzegania przepisów ustawy o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu (15 przypadków),
- stwierdzeniu naruszenia plomb jednostek badających lub użytkowaniu automatów zabezpieczonych plombami serwisowymi, które utraciły ważność (13 przypadków) – przepis dopuszczający stosowanie plomb serwisowych obowiązywał do 9 maja 2012 r.,
- braku wpisów do księgi eksploatacji automatu (10 przypadków),
- naruszeniu zakazu reklamy gier hazardowych (7 przypadków),
- nieprawidłowym oznaczeniu automatów (6 przypadków),
- braku w opiniach uzupełniających do wystawionych przez jednostki badające opinii technicznych, dołączonych do eksploatowanych automatów, informacji dotyczących zapewnienia przez automat określonego ustawą poziomu wygrawalności oraz posiadania przez automat systemu trwałej rejestracji i zapamiętywania danych (3 przypadki),
- nieposiadaniu świadectwa zawodowego przez osobę nadzorującą prowadzenie gier na automatach (1 przypadek),
- urządzaniu gier na podstawie poświadczenia rejestracji automatu, które utraciło ważność (1 przypadek).

We wszystkich przypadkach wszczęto postępowania w sprawach karnych skarbowych.

Zakłady wzajemne - punkty przyjmowania zakładów wzajemnych

W 2012 r. kontroli Służby Celnej podlegało 1 812 punktów przyjmowania zakładów wzajemnych. Podczas przeprowadzonych 1 135 kontroli ujawniono nieprawidłowości w 492 przypadkach. Nieprawidłowości polegały w szczególności na:

- urządzaniu zakładów wzajemnych bez wymaganego zezwolenia (354 przypadki),

- nierzetelnym prowadzeniu dokumentacji (68 przypadków),
- nieposiadaniu przez osoby prowadzące punkty świadectw zawodowych (28 przypadków),
- urządzaniu zakładów wzajemnych niezgodnie z regulaminem (18 przypadków),
- nieprawidłowym prowadzeniu ewidencji wydanych zaświadczeń o uzyskanej wygranej (9 przypadków),
- naruszeniu ograniczeń w zakresie reklamy zakładów wzajemnych (6 przypadków),
- braku zgody organizatora na wykorzystywanie wyników sportowych (4 przypadki),
- braku regulaminu w punkcie przyjmowania zakładów (2 przypadki),
- ujawnieniu udziału w zakładach osoby nieletniej (2 przypadki),
- nieprawidłowym oznaczeniu punktu przyjmowania zakładów (1 przypadek).

We wszystkich przypadkach po stwierdzeniu naruszeń prawa, wszczęto postępowania w sprawach karnych skarbowych.

Loterie promocyjne i audioteksowe

W 2012 r. przeprowadzono 158 kontroli loterii promocyjnych i audioteksowych, w toku których ujawniono 129 nieprawidłowości. Polegały one w szczególności na:

- urządzaniu loterii promocyjnej i audioteksowej bez zezwolenia (56 przypadków),
- błędach w prowadzonej dokumentacji (23 przypadki),
- niezgłoszeniu naczelnikowi urzędu celnego informacji o rozpoczęciu loterii promocyjnej (17 przypadków),
- nieprawidłowym prowadzeniu ewidencji wydanych zaświadczeń o uzyskanej wygranej (17 przypadków),
- nieprzebrnięciu regulaminu loterii (10 przypadków),
- braku wymaganych świadectw zawodowych osób prowadzących loterie (3 przypadki),
- nieprowadzeniu ewidencji wygranych przekraczających wartość 20.000 zł (3 przypadki).

W przypadku wszystkich ujawnionych nieprawidłowości wszczęto postępowania w sprawach karnych skarbowych.

Gry liczbowe - kolektury i oddziały gier liczbowych

W 2012 r. przeprowadzono 343 kontrole kolektur gier liczbowych, ujawniając 59 nieprawidłowości. Polegały one w szczególności na:

- nieposiadaniu przez osoby prowadzące gry ważnego świadectwa zawodowego (27 przypadków),

- braku informacji o zakazie uczestnictwa w grach liczbowych osób poniżej 18 roku życia (17 przypadków),
- braku regulaminów gier w kolekturze (7 przypadków),
- nieprawidłowościach związanych z urzędowym sprawdzeniem (5 przypadków),
- nieprawidłowościach związanych z prowadzoną dokumentacją (3 przypadki).

Z uwagi na naruszenie przepisów ustawy wszczęto postępowania w sprawach karnych skarbowych.

Loterie pieniężne

W 2012 r. przeprowadzono 139 kontroli w zakresie urządzanych loterii pieniężnych, stwierdzając 44 nieprawidłowości. Nieprawidłowości polegały w szczególności na niedostępności regulaminów (39 przypadków) oraz braku informacji o zakazie uczestnictwa w grach osób poniżej 18 roku życia (5 przypadków). W przypadku wszystkich ujawnionych nieprawidłowości wszczęto postępowania w sprawach karnych skarbowych.

Loterie fantowe

W 2012 r. prowadzono 1563 loterie fantowe, w tym 1561 tzw. „małych loterii fantowych” wymagających wyłącznie zgłoszenia do naczelnika urzędu celnego. W tym zakresie przeprowadzono 118 kontroli, podczas których stwierdzono 89 nieprawidłowości. Nieprawidłowości polegały..... na:

- niedotrzymaniu terminu rozliczenia loterii fantowej (20 przypadków),
- urządzaniu loterii fantowej, która spełniała przesłanki innej gry hazardowej – loterii promocyjnej (17 przypadków),
- niepoprawnie prowadzonej dokumentacji (16 przypadków),
- urządzaniu loterii fantowej bez zgłoszenia (13 przypadków),
- braku zaświadczeń o uzyskanej wygranej oraz ich ewidencji (12 przypadków),
- urządzaniu loterii niezgodnie z jej regulaminem (8 przypadków),
- braku regulaminu działalności komisji loterii fantowej (3 przypadki).

W sprawach wszczęto postępowania karne skarbowe.

5.2.4. Kontrole wywiązywania się z obowiązków w zakresie podatku od gier i dopłat

W 2012 r. przeprowadzono łącznie 23 kontrole podatkowe podatku od gier. Kontrole obejmowały okresy od 1 miesiąca do 1 roku, w jednym przypadku okres obejmował 3,5 roku. Liczbę przeprowadzonych kontroli podatku od gier w zakresie poszczególnych gier hazardowych przedstawia poniższa tabela.

Kontrole podatkowe podatku od gier w 2012 r.

Rodzaj gier hazardowych	Liczba przeprowadzonych kontroli	Liczba kontroli, w trakcie których stwierdzono nieprawidłowości finansowe
Gry na ANW (punkty)	13	2
Gry w kasynach gry	-	-
Gry w salonach gier na automatach	7	-
Zakłady wzajemne	1	-
Loterie fantowe	-	-
Loterie audioteksowe	2	-
Razem:	23	2

W trakcie kontroli ujawniono szacunkowe uszczuplenia w wysokości 4 473 zł (gry na automatach o niskich wygranych – 2 kontrole). Ponadto stwierdzono inne nieprawidłowości nieskutkujące wynikami finansowymi, polegające na:

- nierzetelnym prowadzeniu ksiąg (salon gier – 2 kontrole, gry na automatach o niskich wygranych – 3 kontrole),
- nieterminowym dokonywaniu wpłat podatku od gier (gry na automatach o niskich wygranych – 1 kontrola, zakłady wzajemne – 1 kontrola).

Ponadto przeprowadzono 103 kontrole prawidłowości i terminowości wpłat podatku od gier. Liczbę przeprowadzonych kontroli podatku od gier w zakresie poszczególnych gier hazardowych przedstawia poniższa tabela.

Kontrole prawidłowości i terminowości wpłat podatku od gier w 2012 r.

Rodzaj gier hazardowych	Ilość przeprowadzonych kontroli	Liczba kontroli, w trakcie których stwierdzono nieprawidłowości finansowe	Uszczuplenia (w zł)
Loterie pieniężne	-	-	-
Loterie fantowe	-	-	-
Loterie audioteksowe	1	-	-
Gry liczbowe	-	-	-
Zakłady wzajemne	5	-	-
Gry w kasynach	3	1	85
Gry w salonach gier na automatach	66	-	-
Gry na automatach o niskich wygranych	28	2	1) 15 000 2) 165 971
Razem:	103	3	181 056

W trakcie tych kontroli ujawniono szacunkowe uszczuplenia w kwocie 181 056 zł. Ponadto stwierdzono inne nieprawidłowości nieskutkujące wynikami finansowymi, polegające na:

- nieterminowych wpłatach podatku od gier (10 kontroli),
- nieprawidłowym i nierzetelnym prowadzeniu dokumentacji i ewidencji (13 kontroli),
- nieprawidłowości w dokumentacji eksploatowanego automatu o niskich wygranych (1 kontrola),
- włączeniu automatu do eksploatacji bez dokonania badania uzupełniającego przez jednostkę badającą (1 kontrola).

5.3. Kontrole skarbowe obliczania i wpłacania podatku od gier

W 2012 r. urzędy kontroli skarbowej prowadziły 119 kontroli w podmiotach prowadzących działalność w zakresie gier hazardowych oraz u serwisantów współpracujących z podmiotami prowadzącymi działalność w zakresie gier na automatach o niskich wygranych, z czego 78 kontroli zakończono w 2012 r., a 41 – według stanu na dzień 31 grudnia 2012 r. – było w toku.

Kontrolami objęto 75 podmiotów, w tym:

- 37 podmiotów prowadzących działalność w zakresie gier na automatach o niskich wygranych,
- 2 podmioty prowadzące działalność w zakresie innych gier hazardowych,
- 36 serwisantów współpracujących z ww. podmiotami.

Zakresem kontroli objęto rzetelność deklarowanych podstaw opodatkowania oraz prawidłowość obliczania i wpłacania podatków stanowiących dochód budżetu państwa, a także innych należności pieniężnych budżetu państwa lub państwowych funduszy celowych za lata 2006 – 2010.

Ustalone uszczuplenia podatkowe, w podziale na tytuły podatkowe, dla kontroli zakończonych w 2012 r. przedstawiają się następująco:

- w spółkach prowadzących działalność w zakresie gier na automatach o niskich wygranych m. in. w podatku od gier – 16 014 zł.
- u serwisantów - podatek VAT, podatek dochodowy od osób fizycznych i prawnych – 4 953 654 zł.

5.4. Zwalczanie nielegalnego urządzania gier hazardowych na automatach

W 2012 r. Służba Celna kontynuowała działania mające na celu zwalczanie przestępstw skarbowych polegających na nielegalnym urządzaniu gier. Ilość urządzeń zatrzymanych do postępowań w sprawach karnych skarbowych przedstawia poniższa tabela.

Ilość urządzeń zatrzymanych do postępowań w sprawach karnych skarbowych w latach 2008-2012

Rodzaj urządzeń	2008 r.	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.
Automaty zarejestrowane jako ANW	-	1 180	1 030	70	60
Tradycyjne nielegalne automaty	564	568	1 074	631	459
Terminale internetowe, w tym zajęte w 2012 r. we współpracy z Policją automaty typu CSANI	-	-	102	672	288
Symulatory	-	-	87	1 856	2 474
RAZEM	564	1 748	2 293	3 229	3 227

W 2012 r. Służba Celna prowadziła intensywne kontrole rynku w zakresie urządzania gier na automatach bez wymaganego zezwolenia. W 2012 r. zajęto 3 227 takich automatów. Liczba ta jest skutkiem utrzymania poziomu efektywności kontroli opartych na analizie ryzyka oraz intensywnym zwalczaniem „szarej strefy” pojawiającej się w miejscach, w których dotychczas funkcjonowały automaty zarejestrowane jako automaty o niskich wygranych.

W tej sferze nielegalnej działalności wyodrębniają się dwa główne obszary „szarej strefy” nielegalnego urządzania gier na automatach, tj. urządzanie nielegalnych gier z wykorzystaniem terminali internetowych i symulatorów.

W toku prowadzenia nielegalnych gier z wykorzystaniem terminali internetowych opłata za grę dokonywana jest w lokalu, w którym znajduje się terminal internetowy, poprzez czytnik banknotów lub wrzutnik monet w samym urządzeniu lub u osoby obsługującej lokal, która dysponując drugim komputerem podłączonym do sieci internetowej, wpłaca stawkę za grę opowiadającą kwocie, jaką w gotówce przekazał jej gracz. Obsługa realizuje też wypłaty nagród za wygrane na urządzeniu punkty. Urządzenia takie wstawiane są zazwyczaj do lokali mających uchodzić za kawiarenki internetowe, do działających punktów gier na automatach o niskich wygranych obok funkcjonujących automatów, jak też do miejsc, w których uprzednio funkcjonowały zlikwidowane punkty gier.

W trakcie kontroli miejsc, w których nielegalnie urządzane były takie gry, Służba Celna w 2012 r. zabezpieczyła 288 terminali internetowych, w tym we współpracy z Policją 49 automatów typu CSANI. Urządzenia te, za pośrednictwem łączy sieci internetowej, umożliwiały graczom rozgrywanie gier hazardowych, analogicznych jak na automatach w rozumieniu ustawy o grach hazardowych.

Osoby urządzające gry na takich urządzeniach dokonują kamuflażu tej działalności poprzez taką konstrukcję terminali, która umożliwia ich zdalne wyłączenie, co powoduje, że w momencie podjęcia kontroli przez funkcjonariuszy celnych obraz z symbolami gier typowych dla automatów znika, a po chwili włącza się nowa plansza z typowymi grami

zręcznościowymi i urządzenie staje się standardowym terminalem „kawiarenki internetowej” lub „automatem do gier zręcznościowych”.

Służba Celną ujawniła również proceder nielegalnego urządzania gier hazardowych na automatach (kioskach internetowych typu CSANI), które sugerują możliwość uczestnictwa w rynku opcji walutowych (kupna – sprzedaży walut). Na ekranach takich urządzeń wyświetlane są ruchome bębny z symbolami hazardowymi, takimi jak w tradycyjnych automatach do gier („owocówkach”) oraz informacje (wykresy) pozorujące bieżące notowania rynku opcji walutowych.

Celem uprawdopodobnienia legalności procedury podmioty, urządzające gry na takich automatach, posługują się opiniami instytucji i organów państwowych. Opinie te dotyczą działalności innej, niż stwierdzana w trakcie kontroli Służby Celnej.

Drugim obszarem „szarej strefy” występującym nadal na rynku nielegalnych gier hazardowych są „symulatory gier zręcznościowych”. Symulatory gier są to automaty do gier hazardowych, w których wypłaty są realizowane poza urządzeniem np. przez obsługę lokalu, barmana. Urządzający i prowadzący gry hazardowe na symulatorach zręcznościowych, dla upozorowania legalności ich działania, zamieszczają na urządzeniu informacje, iż symulator służy wyłącznie do zabawy i nie realizuje wygranych. Ponadto, instalowane są w urządzeniach inne elementy mające pozorować legalność ich działania, np. ogranicznik czasowy, elementy zręcznościowe. W trakcie kontroli miejsc, w których nielegalnie urządzane były gry na takich urządzeniach, Służba Celną zabezpieczyła w 2012 r. 2 474 symulatory.

5.5. Przestępstwa skarbowe i wykroczenia skarbowe przeciwko organizacji gier hazardowych

Przestępstwa skarbowe i wykroczenia skarbowe przeciwko organizacji gier hazardowych są określone w ustawie Kodeks karny skarbowy. Organami uprawnionymi do prowadzenia postępowań w tych sprawach są urzędy celne.

Ilość prowadzonych postępowań w sprawach o przestępstwa skarbowe i wykroczenia skarbowe przeciwko organizacji gier hazardowych, prowadzonych przez Służbę Celną w 2011 r. i w 2012 r., przedstawia poniżej tabela.

Przestępstwa skarbowe i wykroczenia skarbowe przeciwko organizacji gier hazardowych prowadzonych w latach 2011-2012

Przestępstwa skarbowe i wykroczenia skarbowe w zakresie:	Postępowania przygotowawcze		Postępowania mandatowe	
	2011 r.	2012 r.	2011 r.	2012 r.
Gier na automatach oraz zakładów wzajemnych	2 480	4 009	251	329
Loterii fantowych, loterii promocyjnych oraz loterii audiotekstowych	88	199	X	X
Reklamy i promocji gier hazardowych oraz informowania o sponsorowaniu	158	187	63	54
Pozostałych naruszeń przepisów regulujących organizowanie gier hazardowych	116	99	44	45
Ogółem	2 842	4 494	358	428
Łączna kwota kar grzywnien w zakończonych postępowaniach (w zł)	647 517	1 396 040	167 614	266 170

Ilość prowadzonych przez urzędy celne postępowań przygotowawczych w sprawach karnych skarbowych przeciwko organizacji gier hazardowych w 2012 r. zwiększyła się w porównaniu z ilością w 2011 r. o 58,0%. Natomiast ilość spraw, w których nałożono kary grzywny w drodze postępowania mandatowego zwiększyła się o 19,5%.

Wobec sprawców przestępstw skarbowych i wykroczeń skarbowych orzeczono kary grzywnien na kwotę 1 396 040 zł, a w sprawach załatwionych w drodze postępowania mandatowego nałożono na nich kary grzywnien na kwotę 266 170 zł, co w sumie stanowi łączną kwotę 1 662 210 zł kar grzywnien w sprawach karnych skarbowych dotyczących nieprawidłowości w obszarze gier hazardowych.

Urzędy celne, jako finansowe organy postępowania przygotowawczego, podejmują czynności dochodzeniowo-śledcze nie tylko wobec osób, które urządzają i prowadzą nielegalne gry hazardowe i uczestniczą w takich grach, ale także wobec tych, którzy przyczyniają się i umożliwiają prowadzenie nielegalnego procederu, np. poprzez udostępnianie pomieszczeń i lokali, obsługę serwisową, itp. Efektem tych działań jest znaczne powiększenie kręgu podejrzanych, którym przedstawiono zarzuty popełnienia przestępstw skarbowych lub wykroczeń skarbowych przeciwko organizacji gier hazardowych. W zakresie działań podejmowanych przez Służbę Celną pozostaje zwalczanie niedozwolonej reklamy i promocji gier hazardowych, jednak ilość spraw utrzymuje się na zbliżonym poziomie. Natomiast wzrost ilości spraw nastąpił w przypadku loterii. Znaczny wzrost ilości spraw karnych skarbowych wystąpił także w obszarze gier na automatach i zakładów wzajemnych.

Coraz więcej nielegalnych gier hazardowych oferowanych jest za pośrednictwem Internetu.

5.6. Urządzanie nielegalnych gier hazardowych przez sieć Internet

Służba Celna prowadzi działania kontrolne w obszarze gier urządzanych z wykorzystaniem sieci Internet. Znowelizowane przepisy ustawy o świadczeniu usług drogą elektroniczną umożliwiają od dnia 14 lipca 2011 r. egzekwowanie odpowiedzialności karnej skarbowej wobec zagranicznych organizatorów gier hazardowych. W związku z tym toczą się postępowania przygotowawcze w sprawach karnych skarbowych, wobec 19 podmiotów zagranicznych w zakresie nielegalnego urządzania i reklamowania gier hazardowych w sieci Internet.

Jednocześnie w powiązaniu z powyższymi sprawami wszczęto 12 dochodzeń w zakresie podżegania do nielegalnego uczestnictwa w zagranicznych grach hazardowych, w ramach tzw. programów partnerskich. Działalność ta polega na udostępnianiu przez właścicieli stron internetowych linków kierujących potencjalnych polskich graczy do stron internetowych zagranicznych firm bukmacherskich, co znacznie ułatwia nawiązywanie kontaktów pomiędzy polskimi graczami a zagranicznymi firmami hazardowymi. Właściciele stron, z których następuje przekierowanie, czerpią zyski finansowe z procedury pozyskiwania nowych klientów dla zagranicznych firm hazardowych. Spośród tych spraw przedstawiono cztery zarzuty sprawcom takich nielegalnych działań. W pozostałych sprawach prowadzone były dochodzenia zmierzające w kierunku zebrania dowodów i przedstawienia zarzutów kolejnym osobom.

Służba Celna w zakresie zwalczania nielegalnych gier hazardowych współpracuje z innymi instytucjami, w tym przede wszystkim z Prokuraturą. Na poziomie centralnym Ministerstwo Finansów współpracuje z Prokuraturą Generalną, głównie w zakresie zapewnienia prawidłowego toku prowadzonych postępowań przygotowawczych w sprawach dotyczących nielegalnego urządzania gier hazardowych. Natomiast w ramach współpracy na poziomie regionalnym i lokalnym izby celne i urzędy celne współpracują z prokuraturami apelacyjnymi, prokuraturami okręgowymi oraz prokuratorami rejonowymi, w ramach prowadzonych postępowań przygotowawczych w konkretnych sprawach o przestępstwa skarbowe.

6. WYROK TRYBUNAŁU SPRAWIEDLIWOŚCI UE W POŁĄCZONYCH SPRAWACH C-213/11, C-214/11, C-217/11

W dniu 19 lipca 2012 r. Trybunał Sprawiedliwości UE (TSUE) wydał wyrok w połączonych sprawach C-213/11, C-214/11 i C-217/11.

Orzeczenie to, chociaż odnosi się jedynie do trzech przepisów ustawy o grach hazardowych, wymaga omówienia w niniejszym materiale z uwagi na jego znaczenie dla praktyki organów właściwych w sprawach gier hazardowych, jak również ze względu na zasadność przedstawienia wniosków wynikających z orzeczenia, jak i jego wpływu na obowiązywanie przepisów ustawy o grach hazardowych.

Przede wszystkim podkreślić należy, że nie znajduje podstaw wykorzystywanie też wyroku Trybunału Sprawiedliwości UE do podważania zgodności z prawem UE ustawy o grach hazardowych. Orzeczenie to nie dotyczy bowiem ani całej ustawy, ani nie miało na celu oceny jej zgodności z prawem unijnym.

Przedmiotem postępowania przed Trybunałem Sprawiedliwości UE było rozstrzygnięcie, skierowanych przez WSA w Gdańsku pytań, czy przepisy ustawy o grach hazardowych (art. 129 ust 2, art. 138 ust. 1 i art. 135 ust. 2) stanowią przepisy techniczne w rozumieniu art. 1 ust 11 dyrektywy 98/34 ustanawiającej procedurę udzielania informacji w dziedzinie norm i przepisów technicznych oraz zasad dotyczących usług społeczeństwa informacyjnego - tzw. dyrektywa notyfikacyjna (Dz. U. UE.L.98.204.37, z późn. zm.).

Przepisy te dotyczą odpowiednio:

1. umarzania postępowań w sprawie wydania zezwoleń na prowadzenie działalności w zakresie gier na automatach o niskich wygranych wszczętych i niezakończonych przed wejściem w życie ustawy (art. 129 ust. 2 ustawy o grach hazardowych);
2. zakazu zmiany miejsca urządzania gier na automatach o niskich wygranych z wyjątkiem zmniejszenia liczby punktów gry na automatach (art. 135 ust. 2 ustawy o grach hazardowych);
3. zakazu przedłużania zezwoleń na działalność w zakresie gier na automatach o niskich wygranych (art. 138 ust. 1 ustawy o grach hazardowych).

Trybunał Sprawiedliwości UE nie przesądził charakteru technicznego ww. przepisów ustawy. Wskazał jedynie, że przepisy ustawy o grach hazardowych, które mogą powodować ograniczenie, a nawet stopniowe uniemożliwienie prowadzenia gier na automatach o niskich wygranych poza kasynami i salonami gier, stanowią potencjalnie „przepisy techniczne” w rozumieniu art. 1 pkt 11 tzw. dyrektywy notyfikacyjnej w wypadku ustalenia, że wprowadzają

one warunki mogące mieć istotny wpływ na właściwości lub sprzedaż produktów. Dokonanie tego ustalenia pozostawiono polskim sądom.

Wymagany jest czas dla ukształtowania się linii orzecniczej sądów administracyjnych wszystkich instancji. Tym niemniej po wyroku Trybunału Sprawiedliwości UE, polskie sądy administracyjne wydały orzeczenia, w których:

- wskazywały, że ww. przepisy ustawy o grach hazardowych nie mają charakteru technicznego,
- wskazywały, że ww. przepisy ustawy o grach hazardowych mają charakter techniczny,
- uchylały zaskarżone decyzje i przekazywały sprawy do ponownego rozpatrzenia.

Wyjaśniając wskazać należy, iż na etapie przygotowywania projektu ustawy o grach hazardowych część przepisów, która w opinii ekspertów bezdyskusyjnie podlegała obowiązkowi notyfikacji, została wyodrębniona z projektu ustawy o grach hazardowych do odrębnego procedowania. Przepisy te zostały notyfikowane Komisji Europejskiej pod numerem 2010/225 i dopiero po zakończeniu procesu notyfikacji weszły w życie jako nowelizacja ustawy o grach hazardowych pod nazwą ustawa z dnia 26 maja 2011 r. o zmianie ustawy o grach hazardowych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 134, poz. 779). W pozostałym zakresie uznano natomiast, że nie ma obowiązku notyfikacji projektowanych przepisów.

Wyrok Trybunału Sprawiedliwości UE nie może być interpretowany jako dający podstawę do udzielania bądź przedłużania zezwoleń na prowadzenie działalności w zakresie gier na automatach w salonach gier albo gier na automatach o niskich wygranych.

Podkreślić należy, że ustawa z dnia 19 listopada 2009 r. o grach hazardowych uchylili poprzednio obowiązującą w tym zakresie ustawę z dnia 29 lipca 1992 r. o grach i zakładach wzajemnych (tekst jedn. Dz. U. z 2004 r. Nr 4, poz. 27, z późn. zm.). W tym stanie rzeczy nie ma żadnych powodów do tego, by podważać moc obowiązującą tej ustawy.

Obowiązujące przepisy nie dają organom uprawnień do wydawania rozstrzygnięć w drodze decyzji w przedmiocie wniosków dotyczących udzielania lub przedłużania zezwoleń na prowadzenie salonów gier na automatach albo punktów gier na automatach o niskich wygranych. Stanowisko takie znajduje potwierdzenie w linii orzecniczej sądów administracyjnych.

W sprawach w których sądy administracyjne wydały orzeczenie niekorzystne dla organu, Minister Finansów, przed wydaniem rozstrzygnięcia, dokonuje oceny technicznego charakteru przepisów stanowiących jego podstawę z uwzględnieniem oceny prawnej wyrażonej przez sądy administracyjne oraz wykładni przepisów technicznych dokonanej przez Trybunał Sprawiedliwości UE w wyroku z dnia 19 lipca 2012 r.